



ADRAN 6

6.1 SWYDDOGION

6.1.1 Gall y CBC ymgysylltu â staff o'r fath (y cyfeirir atynt fel Swyddogion neu aelod o staff) fel y mae'n credu sy'n angenrheidiol i gyflawni ei swyddogaethau.

6.1.2 Bydd y CBC yn dynodi'r swyddi canlynol: Prif Weithredwr; Swyddog Monitro a'r Prif Swyddog Cyllid. Yn yr Adran hon ystyr "Prif Swyddog" yw Prif Swyddog o fewn ystyr Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Rheolau Sefydlog)(Cymru) 2006.

6.2 SWYDDOGAETHAU'R PRIF WEITHREDWR

6.2.1 Cyflawni Swyddogaethau gan y CBC. Mae Rheoliad 3 y Rheoliadau Cyd-bwyllgor Corfforedig (Cyffredinol)(Rhif 2)(Cymru) 2021 yn gosod dyletswydd ar y CBC i benodi Prif Weithredwr. Bydd y Prif Weithredwr yn adrodd i'r CBC am y dull y mae rhyddhau swyddogaethau'r CBC yn cael ei gydlynu, nifer a graddfa'r staff sydd ei angen ar gyfer rhyddhau swyddogaethau, trefniadaeth staff CBC a phenodiad a rheolaeth briodol staff y CBC.

6.2.2 Rhaid i'r Prif Weithredwr gadw'r materion canlynol o dan adolygiad:

- (i) y modd y mae gweithrediad y CBC o'i wahanol swyddogaethau yn cael eu cydlynu;
- (ii) trefniadau'r CBC mewn perthynas â (A) cynllunio ariannol, (B) rheoli asedau, a (C) rheoli risgiau;
- (iii) nifer a graddau'r staff sy'n ofynnol gan y CBC i arfer ei swyddogaethau;
- (iv) trefniant staff y CBC;
- (v) penodi staff y CBC; a
- (vi) y trefniadau ar gyfer rheoli staff y Cyngor (gan gynnwys trefniadau ar gyfer hyfforddi a datblygu).

6.2.3 Os yw'r Prif Weithredwr o'r farn ei bod yn briodol gwneud hynny, rhaid iddynt lunio adroddiad i'r CBC sy'n nodi eu dull o ymdrin â'r materion hyn. Cyn gynted â phosibl ar ôl paratoi adroddiad, rhaid i'r Prif Weithredwr drefnu i adroddiad gael ei anfon at bob Aelod o'r CBC.



6.2.4 Ni all y Prif Weithredwr fod yn Swyddog Monitro

6.3 SWYDDOGAETHAU'R SWYDDOG MONITRO

6.3.1 Nodir y rhain yn adran 5 Deddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 fel y newidiwyd.

6.3.2 Rhaid i'r Swyddog Monitro a ddynodir gan y CBC o dan a.5 o Ddeddf 1989 ddarparu cymorth a chyngor i-

- y CBC mewn perthynas â'i gyfarfodydd
- unrhyw is-bwyllgor o'r CBC
- pob aelod o'r CBC wrth gyflawni eu rôl
- pob person a benodir i is-bwyllgor y CBC wrth gyflawni ei rôl.

6.3.3 Bydd y Swyddog Monitro yn cynnal fersiwn gyfredol o'r Cyfansoddiad.

6.3.4 Sicrhau Cyfreithlondeb a Thegwch y Penderfyniadau a Wneir. Ar ôl ymgynghori â'r Prif Weithredwr a'r Prif Swyddog Cyllid, bydd y Swyddog Monitro yn adrodd i'r CBC mewn perthynas ag unrhyw swyddogaeth os bydd yn ystyried bod unrhyw gynrig, penderfyniad neu hepgoriad yn arwain at anghyfreithlondeb neu os oes unrhyw benderfyniad neu hepgoriad wedi arwain at gamweinyddu. Bydd adroddiad o'r fath yn arwain at atal y cynrig neu'r penderfyniad rhag cael ei weithredu hyd nes y bydd yr adroddiad wedi cael ei ystyried.

6.3.5 Cefnogi'r Is-bwyllgor Safonau. Bydd y Swyddog Monitro yn cyfrannu at hyrwyddo a chynnal safonau ymddygiad uchel drwy ddarparu cefnogaeth i'r Is-bwyllgor Safonau.

6.3.6 Derbyn Adroddiadau. Bydd y Swyddog Monitro yn derbyn ac yn gweithredu ar adroddiadau a wnaed gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru a phenderfyniadau Panel Dyfarnu Cymru.

6.3.7 Cynnal Ymchwiliadau. Bydd y Swyddog Monitro yn cynnal ymchwiliadau i faterion a gyfeirir gan yr Ombwdsmon a llunio adroddiadau neu argymhellion mewn perthynas â nhw i'r Is-bwyllgor Safonau.

6.3.8 Rhoi cyngor ar p'un a yw'r penderfyniadau o fewn y Gyllideb a'r Fframwaith Polisi. Bydd y Swyddog Monitro, ar y cyd â'r Prif Swyddog Cyllid, yn cynghori a yw penderfyniadau'r CBC yn unol â'r Fframwaith Cyllideb a Pholisi.

6.3.9 Rhoi Cyngor. Bydd y Swyddog Monitro yn darparu cyngor ar sgôp y pwerau a'r awdurdod i wneud penderfyniadau, camweinyddu, amhriodoldeb ariannol, priodoldeb a materion Cyllideb a Fframwaith Polisi i'r holl Aelodau.



6.3.10 Cyfyngiadau ar Swyddi. Ni chaiff y Swyddog Monitro fod yn Brif Swyddog Cyllid nac yn Brif Weithredwr.

6.4 SWYDDOGAETHAU'R PRIF SWYDDOG CYLLID

- 6.4.1 Gwelir y rhain yn adran 151 Deddf Llywodraeth Leol 1972.
- 6.4.2 Sicrhau Cyfreithlondeb a Doethineb Ariannol o Wneud Penderfyniadau. Ar ôl ymgynghori â'r Prif Weithredwr a'r Swyddog Monitro, bydd y Prif Swyddog Cyllid yn adrodd i'r CBC ac archwilydd allanol y CBC os ydynt o'r farn y bydd unrhyw gynrig, penderfyniad neu gwrs o weithredu yn golygu mynd i wariant anghyfreithlon, neu'n anghyfreithlon ac yn debygol o achosi colled neu ddiffyg neu os yw'r CBC ar fin nodi eitem o gyfrif yn anghyfreithlon.
- 6.4.3 Gweinyddu Materion Ariannol. Bydd y Prif Swyddog Cyllid yn gyfrifol am weinyddu materion ariannol y CBC.
- 6.4.4 Cyfrannu at Reolaeth Gorfforaethol. Bydd y Prif Swyddog Cyllid yn cyfrannu at reolaeth gorfforaethol y CBC, yn enwedig drwy ddarparu cyngor ariannol proffesiynol.
- 6.4.5 Darparu Cyngor. Bydd y Prif Swyddog Cyllid yn rhoi cyngor ar gwmpas pwerau ac awdurdod i wneud penderfyniadau, camweinyddu, amhriodoldeb ariannol, priodoldeb a materion y Fframwaith Cyllideb a Pholisi i'r holl Aelodau a bydd yn cefnogi ac yn cynghori Aelodau a Swyddogion yn eu priod rolau.
- 6.4.6 Rhoi Gwybodaeth Ariannol. Bydd y Prif Swyddog Cyllid yn rhoi gwybodaeth ariannol i'r cyfryngau, aelodau'r cyhoedd a'r gymuned.
- 6.4.7 Cynghori a yw penderfyniadau'r CBC o fewn y Fframwaith Cyllideb a Pholisi. Bydd y Prif Swyddog Cyllid, ar y cyd â'r Swyddog Monitro, yn cynghori a yw penderfyniadau'r CBC yn unol â'r Fframwaith Cyllideb a Pholisi.
- 6.4.8 Cyfyngiadau ar Swyddi (a) Ni all y Prif Swyddog Cyllid fod yn Swyddog Monitro (b) Rhaid i'r Prif Swyddog Cyllid fod yn aelod o un neu fwy o'r cyrff proffesiynol canlynol:
- Sefydliad y Cyfrifwyr Siartredig yng Nghymru a Lloegr;
 - Cymdeithas Siartredig y Cyfrifwyr Ardystiedig;
 - Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth;
 - Sefydliad Siartredig y Cyfrifwyr Rheoli; neu



- Unrhyw gorff arall o gyfrifwyr a sefydlwyd yn y Deyrnas Unedig ac am y tro yn cael ei gymeradwyo gan Weinidogion Cymru at y diben hwn.
- 6.4.9 Dyletswydd i ddarparu adnoddau digonol i'r Prif Weithredwr, Swyddog Monitro a'r Prif Swyddog Cyllid.
- 6.4.10 Bydd y CBC yn darparu staff, llety ac adnoddau eraill o'r fath i'r Prif Weithredwr, y Swyddog Monitro a'r Prif Swyddog Cyllid sydd yn eu barn hwy yn ddigonol i ganiatáu i'w dyletswyddau gael eu cyflawni.
- 6.4.11 Bydd Swyddogion Ymddygiad yn cydymffurfio gyda'r Cod Ymddygiad Swyddogion a'r Protocol ar Berthnasau Swyddog/Aelodau fel sydd wedi'u nodi yn Adrannau [] y Cyfansoddiad hwn.
- 6.4.12 Cyflogaeth. Bydd recriwtio, dewis a diswyddo swyddogion yn cydymffurfio â Rheolau Gweithdrefn Cyflogi Swyddogion sydd wedi'u nodi isod.
- 6.4.13 Cydnabyddiaeth i Brif Swyddogion. Bydd y CBC yn pennu lefel ac unrhyw newid yn lefel y tâl i'r Prif Swyddogion. Diffinnir y tâl yn unol ag Adran 43(3) Deddf Lleoliaeth 2011.